

INVESTIGACIÓ DE CONDUCTES

Amb aquesta activitat treballem

Reflexionar sobre els nostres hàbits de consum i conducta.

Proposar accions concretes per actuar de manera més responsable i solidària.

Identificar de quina manera podem variar la nostra manera d'actuar en temes mediambientals i de consum.

Els ODS 2, 6, 7, 11, 12 i 13.

Durada

La reflexió del qüestionari pot fer-se individualment al llarg d'una setmana.

L'activitat de grups està pensada per ser realitzada en una sessió.

Necessitarem

Fitxa de l'annex (una per persona).

Desenvolupament

Repartir una fotocòpia del qüestionari per persona, de manera que cadascuna haurà de realitzar-lo individualment, anotant les seves respostes, i prestant especial atenció a la part en la qual han d'anotar els seus punts forts i febles.

Quan tota la classe tingui completat el qüestionari, dividir l'alumnat en grups de quatre o cinc persones. Dins dels grups, han de reflexionar sobre el que han contestat en els tres apartats de preguntes:

- Consum d'energia.
- Reducció d'escombraries i desaprofitaments.
- Els nostres hàbits de consum.

Posar en comú els punts forts de cada persona i veure quins es repeteixen més dins del grup. És important reconèixer-los i reforçar-los.

Igualment, reflexionar sobre els punts febles i les àrees a millorar i prendre nota, de nou, de les que es repeteixen més dins del grup.

Quan tots els grups hagin acabat el seu treball, es posaran en comú els punts forts i es comentaran els febles i àrees a millorar.

Cal reflexionar

- Ens ha servit aquesta activitat per detectar realment els nostres punts febles?
- Érem conscients de tots els punts febles que tenim?
- Les febleses detectades, són difícils de canviar o està al nostre abast fer-lo?

Aquesta activitat es complementa amb la següent: Creació d'una campanya.

Fitxa de control, EL NOSTRE MODEL DE CONSUM

Avis important:

Algunes d'aquestes preguntes, no es refereixen tant al teu comportament personal, com als hàbits que pugueu tenir a la teva casa, i que no depenen totalment de tu. Així i tot, convé reflexionar-hi igualment.

Posem unes respostes tipus com a guia. Assenyala, d'entre les tres, la que més s'assembli a la teva situació.

APARTAT A: CONSUM D'ENERGIA (CONTAMINACIÓ)

1. ¿Apagues els llums quan no els utilitzes?

Sempre ho tinc en compte.	F
Acostumo a deixar-los encesos; no m'agrada que la casa estigui a les fosques.	D
A vegades em passa; no me n'adono en sortir d'una habitació.	M

2. ¿Encens més llums dels que realment són necessaris?

No, sempre tinc encès sols el llum que necessito.	F
Sí, m'agrada que l'ambient estigui il·luminat.	D
No acostumo a fer-ho, però a vegades en tinc un parell d'encesos.	M

3. ¿Quan temps utilitzes en el teu oci o temps lliure els aparells que necessiten electricitat? (mòbil, tauleta, ordinador, consoles, etc.)

Un poc del meu temps d'oci.	F
Quasi tot el meu temps d'oci.	D
Aproximadament la meitat del meu temps d'oci.	M

4. A casa, ¿teniu la calefacció encesa a major temperatura de la necessària en temps de fred?

No, la tenim baixa, i si fa fred ens abriguem.	F
Sí, ens agrada estar en màniga curta dins de casa encara que sigui hivern	D
	M

5. ¿S'utilitza el vostre cotxe per anar a llocs on podeu accedir en el transport públic?

No, el cotxe només l'usem si és imprescindible.	F
Sí, per anar a tots els llocs, encara que hi hagi transport públic.	D
Hi ha vegades que no ens organitzem i hem d'anar en el cotxe podent fer-ho en transport públic	M

APARTAT B: REDUCCIÓ D'ESCOMBRARIES I DE MATERIALS DE REBUIG (CONTAMINACIÓ).

6. A casa ¿separeu les escombraries segons la classe de residus que siguin: plàstic, paper, cartró i altres residus orgànics?

Sí, clar, no costa gens i és bo fer-ho	F
No, és un rotllo, tot a la mateixa bossa.	D
A vegades no les separem adequadament.	M

7. Sobretot, en l'alimentació, compreu molts productes empaquetats?

No, comprem les coses a granel o a pes	F
Comprem gran quantitat d'aliments empaquetats, és còmode	D
A vegades.	M

8. En excursions a la natura, acostumeu a recollir tots els residus que genereu?

Sí, recullo totes les meves escombraries en bosses per a tirar-la a casa..	F
No ho faig, és un rotllo carregar amb tantes escombraries..	D
A vegades no ho fem bé i som descurats.	M

APARTAT C: ELS NOSTRES HÀBITS DE CONSUM.

9. ¿Es malgasten aliments a casa? (Si fos necessari per reflexionar-hi o obtenir les dades, remetem a l'activitat "Malbaratament casolà" del bloc "ODS Aliments i aigua").

No, a casa no es tira res, tot s'aprofita.	F
Si, comprem i consumim molt de menjar, i n'hem de tirar una part	D
A vegades no anem amb compte o comprem de més i hem de tirar alguna cosa.	M

10. ¿Malgastes l'aigua? Per exemple, deixes aixetes obertes en rentar-te o estàs més del realment necessari a la dutxa?

No, vaig molt en compte en això.	F
Si, em fixo poc en aquest detall.	D
A vegades no me n'adono, però encara que ho pensi, no ho faig.	M

11. ¿Compres sense necessitat coses de les quals podries prescindir?

No, sempre comprem el que realment necessitem.	F
Si, ens agrada passar el temps comprant en els centres comercials.	D
A vegades ens deixem portar pel frenesí comprador. .	M

12. En la neteja de la llar, utilitzeu productes que danyen el medi ambient?

No, només utilitzem productes biodegradables.	F
Si, no ens fixem en això.	D
A vegades, no sempre ens fixem en això..	M

13. ¿Compres productes amb garanties laborals en la seva elaboració?

Si, és una cosa que controlem i entenem.	F
No, comprem coses sense preguntar-nos per qui i com estan fetes.	D
A vegades, no sempre podem estar-ne pendents.	M

14. ¿Compres productes amb garanties ambientals en la seva elaboració?

Sí, és una cosa que controlem i entenem.	F
No, perquè és un tema que no coneixem i no ens importa.	D
No sempre ens preguntem per les garanties ambientals del que comprem. .	M

Les preguntes respostes amb F, són un punt fort

Les preguntes respostes amb D, són un punt feble

Les preguntes respostes amb M, són una àrea a millorar

CREACIÓ D'UNA CAMPANYA

Amb aquesta activitat treballem

Conscienciar sobre la necessitat d'exercir hàbits de vida més sostenibles.

Crear una sèrie d'accions concretes que ens permetin aconseguir aquests hàbits de vida.

Dissenyar i realitzar una campanya per difondre aquestes accions per les xarxes socials.

Estan inclosos tots els ODS excepte el 16.

Durada

L'activitat es desenvolupa al llarg de diverses sessions, depenent del grup. Una vegada acabada, seria interessant, cada cert temps, revisar si es van complint els compromisos que s'adquireixen en ella.

Consideracions prèvies

Durant la primera fase de desenvolupament de la campanya, el treball pot fer-se, fonamentalment, amb ordinadors o tauletes. Al final, per a la seva difusió a través de les xarxes socials, especialment el WhatsApp, poden necessitar tenir els mòbils a la classe.

Desenvolupament

1ª Fase

Dividir la classe en els mateixos grups que en l'activitat "Investigació de conductes", i explicar:

"Hem vist en l'anterior activitat "Investigació de conductes", els punts forts, febles i a millorar, que tenim per la nostra manera de viure i consumir, en relació amb la sostenibilitat ambiental. Encara que molts dels aspectes estan fora del nostre abast, uns altres, en canvi, són més pròxims al nostre dia a dia com a consumidors i consumidores. Davant d'això, és important que reaccionem d'alguna manera, per tal de millorar allò que estigui a les nostres mans en els tres conjunts de preguntes analitzats en el qüestionari: consum d'energia, hàbits de consum i reducció d'escombraries i desapfitaments.

Dins de cadascun dels grups, heu de buscar accions concretes en aquests tres aspectes, que ens permetin millorar la nostra manera d'actuar personal i, a més, difondre'ls a altres persones".

Repartir els fulls de treball i deixar que els grups elaborin la seva proposta.

2ª Fase

Quan els grups hagin acabat, una persona de cada grup es va alçant per posar en comú una de les accions que han plantejat. Es van apuntant a la pissarra, classificades segons el seu apartat (consum d'energia, hàbits de consum i reducció d'escombraries i desapfitaments) i identificant aquelles que siguin similars per tal d'apuntar només els matisos diferenciadors. Per evitar que els últims grups no puguin anotar la seva proposta sencera, cada grup n'aporta només una cada vegada.

Un cop que totes estan apuntades, treballar en gran grup les propostes i polir-les fins a traure un decàleg únic per tota la classe.

A classe, aquest decàleg ha de ser la base d'un compromís de tots per complir el que s'ha exposat i acordat.

Per involucrar altres classes del centre i altres entorns de l'alumnat, es passarà a la següent fase de desenvolupament i difusió de la campanya.

3ª Fase

Reprenent el treball en grups, a partir del decàleg redactat en l'anterior fase, es reparteixen els seus punts entre els grups. Cada grup ha de desenvolupar un eslògan cridaner de cadascun d'ells, i que enganxi força amb una imatge atractiva.

Una vegada que tots els grups hagin acabat el seu treball, difondre'l a través de les xarxes socials.

Cal reflexionar

Després de transcorregut un temps havent finalitzar tot el procés, és important que facin una avaluació de la campanya i valorin el seu impacte: nivell de resposta, seguidors, comentaris, quantes persones han compartit les publicacions, interaccions, etc.

Hoja de trabajo (una para cada grupo)

Objetivo

Debéis crear en vuestro grupo acciones concretas, al menos una por cada tema, y enunciarlas de forma clara y sencilla, de manera que se facilite que todo el mundo pueda entenderlas y llevarlas a cabo. Pensad en vosotros y vosotras mismas y en vuestro entorno; deben ser acciones fácilmente aplicables y que signifiquen un cambio real en el comportamiento de las personas.

Partiendo de las preguntas del cuestionario, se pueden analizar los puntos débiles y a mejorar y plantear maneras de actuar que ayuden a que se conviertan en puntos fuertes.

Los tres temas

Consumo de energía:

Reducción de basuras y desperdicios:

Hábitos de consumo:

EL PODER DEL CONSUM

Amb aquesta activitat treballem

El nostre paper com a consumidors i consumidoras.
La relació entre les nostres accions concretes i els ODS.
Reflexió lògica i treball en equip.
Entendre els ODS com una realitat complexa i interconnectada.
Tots els ODS excepte el 16.

Durada

Una sessió

Necessitarem

Infografia. Com influeixen els nostres hàbits de consum quotidians en els ODS? [Enllaç](#)

Desenvolupament

Dividir la classe en grups intentant que siguin nou, un per cada icona. Presentar la infografia amb la imatge on apareixen totes les icones dels ODS. Explicar-los, de manera que totes les persones tinguin un mínim coneixement sobre cadascun d'ells. Anar assenyalant amb el ratolí cadascuna de les icones dels comportaments, de manera que aparegui el text, però sense punxar.
A cada grup, han de traure relacions entre cadascun dels comportaments i els ODS, és a dir, quins es veuen influïts directament pels nostres hàbits de consum, Poden traure les que vulguin, però sempre han de ser capaços d'explicar el que posin.

Cal reflexionar

Quan hagin acabat, cada grup ha d'explicar a la resta les relacions que ha trobat i s'apunten en la pissarra les aportacions de tots ells.
Després de cada grup, es punxa la icona corresponent en la infografia, i es comenten les similituds i diferències.

Orientar les reflexions a través de preguntes com:

- Què us han semblat les interaccions que heu trobat? Teníeu idea que això seria així?
- Si mirem la infografia en el seu conjunt, érem conscients de la relació que tenen els nostres comportaments amb la consecució dels ODS?
- La no consecució dels ODS afecta en major mesura a les persones més pobres. Per què? Això ens demostra que les nostres accions tenen relació amb els ODS i tenen conseqüències per a altres persones en el món?

Reflexionar ara sobre la pregunta que apareix a la part inferior de la infografia: Què tenen en comú tots aquests hàbits de consum i els ODS als quals es vinculen? Deixar que ho comentin, i a continuació punxar en el text per veure la resposta.

- Som conscients del nostre paper com a consumidors i consumidoras?